

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว๖๒๔๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง สรุปรการมอบนโยบายของนายกรัฐมนตรีในพิธีมอบรางวัลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๕๕๓๗ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๒๐๔๗ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปรการมอบนโยบายของนายกรัฐมนตรีในพิธีมอบรางวัลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้จัดพิธีมอบรางวัลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ ดิگสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในพิธีและมอบรางวัลดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการของจังหวัดและส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้สรุปคำกล่าวมอบนโยบายดังกล่าว และขอส่งมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจิตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒

คำกล่าวมอบนโยบาย
ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
“พิธีมอบรางวัลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐”
วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐
ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

ประเด็น	รายละเอียด
๑. การแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”	ขอแสดงความยินดีกับความสำเร็จของจังหวัดที่มีการบริหารจัดการขยะชุมชน “จังหวัดสะอาด” ทั้ง ๑๘ จังหวัด ถือได้ว่าเป็นความสำเร็จที่เกิดจากกลไกความร่วมมือของทุกภาคส่วน ในลักษณะ “ประชารัฐ” ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคมและประชาชน ที่ร่วมใจขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ซึ่งยังเหลืออีกหลายจังหวัดที่ต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้มีจังหวัดเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น เมื่อตั้งเป้าหมายในปีแรกไว้แล้ว ก็ให้ตั้งเป้าหมายในปีถัดไปด้วย
๒. การสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการรักษาความสะอาด	การสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการรักษาความสะอาด โดยเริ่มจากในบ้านตัวเองก่อน หรือจัดการขยะภายในจิตใจก่อน และขยายผลไปยังนอกบ้าน ถนน ทางสาธารณะ สถานที่สาธารณะ ซึ่งเป็นแนวทางที่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคมและประชาชน ต้องนำไปปฏิบัติด้วย
๓. การจัดการขยะริมถนนสองข้างทาง	การจัดการขยะริมถนนสองข้างทางอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานจึงต้องช่วยกัน เช่น กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม และในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นต้น ขณะนี้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของโลก คือ กรุงเทพมหานคร และเป็นประเทศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากที่สุด หากเห็นความสกปรกก็จะไม่มาอีก จึงขอให้สร้างการรับรู้และสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน หากคนกลุ่มหนึ่งทำแล้ว ก็ให้สร้างการรับรู้แก่กลุ่มที่ยังไม่ได้ทำด้วย ขยะที่กองอยู่ข้างถนน เมื่อมีคนกองคนแรกแล้วถ้าไม่ได้เก็บ ก็จะมีกองขยะเกิดขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งต้องขอบคุณจังหวัดปทุมธานี ที่ได้เก็บกองขยะริมถนนเรียบร้อยแล้ว สำหรับธงชาติที่ประดับริมถนน , สะพาน เพื่อต้อนรับผู้นำหรือแขกต่างประเทศ เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้ว ขอให้จัดเก็บให้เรียบร้อย เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยด้วย

ประเด็น	รายละเอียด
๔. การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย	การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางเป็นสิ่งสำคัญ โดยใช้หลักการ 3Rs : Reduce Reuse Recycle เมืองใหญ่หลายเมืองในต่างประเทศก็มีปัญหาขยะ ซึ่งการจัดการขยะก็มีทั้งเอกชนที่มาเก็บแล้วไปสร้างใหม่ ซ่อมใหม่ เมื่อปรับปรุงเสร็จแล้วก็นำไปขาย แม้กระทั่งในส่วนของเครื่องใช้ไฟฟ้าเก่าก็นำไป Reuse ใหม่ สำหรับประเทศไทยเป็นการบริการภาครัฐ จึงขอความช่วยเหลือการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง คือ การคัดแยกขยะมูลฝอยต้องเริ่มจากประชาชนผู้ทิ้งขยะ จะทำอย่างไรให้ขยะน้อยลงที่สุด ไม่เป็นภาระกับคนเก็บ ขั้นตอนสุดท้ายคือ ปลายทาง การนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น พลังงาน เป็นต้น ในหลายประเทศทั่วโลกก็นำไปใช้และสร้างคุณค่าหลายอย่าง ประเทศไทยก็ต้องการสร้างพลังงานซึ่งขยะมีประโยชน์ต้องทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงขอให้ทุกคนนำไปใช้ในระดับบ้าน/ชุมชน
๕. การจัดตั้งภาคีเครือข่ายชุมชน	การจัดตั้งเครือข่ายชุมชน การสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียน การสร้างศูนย์รวมใจหมู่บ้านจิตอาสา ซึ่งจิตอาสาเป็นโครงการของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ ๑๐ ทรงริเริ่มไว้ ซึ่งสามารถนำไปขยายผลและร่วมมือการทำงานได้ เพื่อให้ชุมชนมีความสุข ปลอดภัย และสะอาด ให้กระทรวงมหาดไทยร่วมมือกับภาคเอกชนในการนำนโยบายการลดถุงพลาสติกของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปใช้ ทำอย่างไรให้คนซื้อของ โดยการไม่ใช้ถุงพลาสติกจะลดราคาให้ เพื่อลดภาระถุงพลาสติกด้วย ต้องร่วมมือกับบุคคลต่าง ๆ เช่น องค์กรภาคธุรกิจ เอกชน เป็นต้น เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง
๖. การลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม	ถุงพลาสติกและโฟมเป็นสิ่งที่ใช้ง่ายแต่ทำลายยาก บางครั้งอุดตันตามท่อ ทำให้เกิดน้ำท่วมขัง และที่นอนที่ชื้นแล้วให้นำไปให้คนจนหรือไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อไม่ให้เป็นการระกบคนเก็บ สำหรับคนที่ได้ประโยชน์จากขยะมีจำนวนมาก ตามกองขยะจะทำอย่างไรไม่ตัดอาชีพของคนเหล่านี้
๗. ศูนย์คัดแยกขยะ	การจัดให้มีศูนย์คัดแยกขยะเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ ขอให้กระทรวงศึกษาธิการขับเคลื่อนคนรุ่นใหม่ เพื่อให้เด็กเป็นผู้ขับเคลื่อนผู้ประกอบการและเป็นกำลังสำคัญต่อไป สำหรับคนรุ่นเก่าต้องปรับประคองให้ทำการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง

ประเด็น	รายละเอียด
๘. พลังงานจากขยะชุมชน	พลังงานมีประโยชน์ต่อประเทศไทย จึงต้องสร้างพลังงานให้มากที่สุด ขยะมีประโยชน์สามารถนำไปผลิตเป็นพลังงานได้ ดังนั้น ต้องขอความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นแกนนำสำคัญในเรื่องเหล่านี้ ถ้าจะสร้างโรงไฟฟ้าต้องวางแผนเพื่อกำหนดจุดที่ตั้งโรงไฟฟ้าก่อน แล้วให้ขยายไปยังโครงการขยะ ต้องวางแผนก่อนว่าจะทำโครงการอะไรในอนาคต และต้องมีการประสานงานการจัดตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะชุมชนกับผู้ที่มีส่วนร่วมรับผลกระทบจากขยะ และอธิบายให้เข้าใจว่าจะเกิดประโยชน์อย่างไร รายได้ประชาชนดีขึ้นอย่างไร การดูแลประชาชนให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง
๙. ตอบขอบคุณทุกหน่วยงาน	ขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่รัฐมนตรี อธิบดีผู้ว่าราชการจังหวัด และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน ภาคธุรกิจต่าง ๆ และพนักงานเก็บขยะ ตลอดจนผู้ประกอบการเก็บขยะที่สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง
๑๐. บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย	การจัดทำบัตรคนจนในระยะแรกอาจมีปัญหา เนื่องจากทำให้คนเป็นจำนวนมาก แม้กระทั่งการใช้ระบบดิจิทัลบางที่สัญญาณอ่อนหรือไม่มีสัญญาณก็ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหมาแล้ว ถ้าทุกคนร่วมมือกัน ทำความเข้าใจให้กับประชาชน เพื่อลดปัญหา
๑๑. น้ำท่วม	ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบ แหล่งที่มาของน้ำและการเคลื่อนที่ของน้ำ เช่น หากมีฝนตกเป็นจำนวนมาก ทำให้น้ำไหลบ่าจากภาคเหนือลงสู่ภาคใต้ ซึ่งรัฐบาลได้แก้ไขปัญหามาแล้วในระดับหนึ่ง คือ การทำแก้มลิง แต่ต้องหาวิธีการเพิ่มเติม เนื่องจากขณะนี้มือน้ำทางภาคเหนือเป็นจำนวนมาก จะควบคุมการไหลของน้ำเข้าสู่พื้นที่จังหวัดสุโขทัย แม่น้ำน่าน และแม่น้ำยมได้อย่างไร ประเด็นสำคัญคือ ถ้าตัดต่อน้ำข้างบนไม่ให้ไหลมารวมกับข้างล่างได้ จะทำอย่างไร และถ้าฝนตกภาคกลาง ประกอบกับพายุที่เข้ามา มีมากขึ้นเรื่อย ๆ จะทำอย่างไร จึงต้องขอความร่วมมือให้ช่วยคิดในเรื่องนี้ด้วย การแก้ปัญหาเรื่องน้ำให้เป็นรูปธรรม การบริหารน้ำแล้ง ได้มีการเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำแล้ว และมีขนาดใหญ่ มีการระบายน้ำออกทางด้านข้าง ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก การขุดคลองลัดก็กระทบต่อประชาชน ถ้าประชาชนไม่เข้าใจฝากให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกท่านคิดในเรื่องนี้ด้วย ต้องมองภาพรวมทั้งประเทศ จะต่อกันอย่างไร หากทุกคนไม่ให้ผ่านพื้นที่ ถ้าน้ำท่วมจะจัดการอย่างไร

ประเด็น	รายละเอียด
	สำหรับการปลูกพืช หากรู้ว่าน้ำท่วมไม่ปลูกก่อนได้หรือไม่ หาวิธีทำอย่างอื่น ชดเชยได้หรือไม่ เช่น พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพื้นที่ต่ำมากเป็นปัญหาที่แก้ยากและยาวนาน แต่จะทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด เพราะบางคนไม่มีทางเลือก จึงต้องหาวิธีการบริหารจัดการ ลดน้ำท่วมให้น้อยที่สุด เว้นแต่มีโครงการใหญ่ ๆ เกิดในภาคเหนือตอนล่างแล้วก็ระบายน้ำออกหรือไหลออกทะเลให้เร็วที่สุดก็คุ้มค่า ขณะนี้ภาวะโลกร้อนเป็นปัญหามาก แหล่งน้ำแข็งในอาร์กติกละลายทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น ถ้าไม่เตรียมการในวันนี้ มองแต่ปัญหาของตัวเองอยู่อย่างเดียว คงแก้เองไม่ได้